

ZASTĘPCA
GŁÓWNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO

GIS-HŚ-HP-4334-43/DP/19/2

Warszawa, dnia 08.07.2018

Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny
- wszyscy -

Szanowni Państwo,

nawiązując do doniesień medialnych informujących w ostatnim czasie o coraz większym zagrożeniu związanym z olbrzymim wzrostem wylęgu komarów na terenie Polski, zwłaszcza na terenach gdzie ostatnio doszło do podtopień, uprzejmie informuję co następuje. Pomimo braku zagrożenia wystąpienia choroby zakaźnej przenoszonej przez komary w Polsce, duże skupiska tych owadów mogą stanowić uciążliwość dla ludzi oraz zwierząt z terenów zalewowych. Chcąc temu przeciwdziałać wiele samorządów rozważa zastosowanie chemicznych oprysków na dużych terenach. Niestety, większość produktów biobójczych zadeklarowanych do stosowania w grupie produktowej PT 18 wg załącznika V do rozporządzenia nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz. U. UE L 167 z 27.06.2012, str. 1, ze zm.) działa w sposób nieselektywny, co w konsekwencji sprawia, że zabija owady szkodliwe, ale również pożyteczne (np. pszczoły). W związku z powyższym Główny Inspektorat Sanitarny zwrócił się do Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych z prośbą o opinię na temat produktów biobójczych z kategorii produktowej 18 i 19, które są zarejestrowane na terenie Polski, a zarazem można je uznać za bezpieczne dla środowiska, lub które spełniają te kryteria w wysokim stopniu.

Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych z dnia 19.06.2019r. znak: DIB-IBW.462.81.2019.MK potwierdził obawy Głównego Inspektoratu Sanitarnego, że wiele produktów biobójczych nie jest przeznaczona do oprysków szerokich arealów, bowiem nie są to produkty ekologicznie bezpieczne.

niepodlega

POLEKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY
ul. Targowa 65 | 03-729 Warszawa
tel. +48 22 536 13 00 | fax +48 22 635 61 94
inspektorat@gis.gov.pl | www.gis.gov.pl

Należy również zauważyć, że substancje czynne zawarte w produktach biobójczych w wielu przypadkach są tożsame z substancjami czynnymi stosowanymi w środkach ochrony roślin (alfa-cypermetryna, cypermetryna). Tak szeroko wykonywany oprysk mógłby dodatkowo zwiększyć ilości pozostałości pestycydów w glebie, żywności czy wodzie. Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych Produktem wskazał jeden produkt stanowiący ewentualną alternatywę dla chemicznych insektycydów i jest to VectoBac® 12AS, posiadający nr pozwolenia PL/2017/0298/MR z dnia 21.12.2017, zawierający w swoim składzie substancję czynną: *Bacillus thuringiensis subsp. israelensis* serotyp HI4 szczep AM65-52. Jest to biologiczny środek owadobójczy o działaniu pokarmowym, przeznaczony do zwalczania larw komarów i meszek na zewnątrz pomieszczeń w wodach oraz w miejscach stanowiących miejsce wylęgu owadów (np. wody powierzchniowe, osadniki gnilne, studzienki ściekowe czy przewody kanalizacyjne). Jak opisano w warunkach pozwolenia, ten produkt biobójczy powinien być jednak stosowany przez przeszkolonych specjalistów, posiadających uprawnienia do przeprowadzania zabiegów na zewnątrz pomieszczeń, w oparciu o zapisy charakterystyki produktu biobójczego, z uwzględnieniem wskazanych obostrzeń, również w aspekcie ochrony środowiska.]

Oprysk z wykorzystaniem sprzętu agrolotniczego, przy użyciu środków ochrony roślin jest możliwy, ale tylko w określonych przypadkach, w sytuacjach gdy jest to niezbędne, a zastosowanie innych środków nie jest możliwe, czy też użycie sprzętu agrolotniczego stwarza mniejsze zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt lub dla środowiska, niż przy użyciu sprzętu naziemnego. Aby taki oprysk wykonać należy mieć zgodę Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Powyższe regulują zapisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz.U. 2018 poz. 1310). Oczywiście jest, aby decydując się na oprysk nie stwarzać zagrożenia dla obszarów ekologicznych prawnie chronionych, np. Natura 2000.

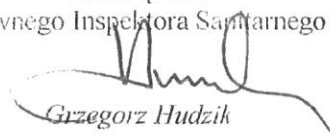
W przypadku produktów biobójczych nie ma żadnych szczegółowych regulacji dot. ewentualnego oprysku większych powierzchni, bowiem ich przeznaczeniem nie jest zastępowanie środków ochrony roślin. Insektycydy (nawet te nie przeznaczone do powszechnego stosowania) mają za zadanie chronić mniejsze obiekty: domy, środki transportu, pomieszczenia i pod takim kątem są oceniane i zatwierdzane.

Niezależnie od powyższego, należy pamiętać, że trwający sezon letni sprzyja aktywności na świeżym powietrzu i jest to naturalnie okres wzmożonej aktywności owadów: m.in. komarów, tym samym jest to okres, gdy środki z grupy 18: insektycydy, akarycydy

i produkty stosowane do zwalczania innych stawonogów, oraz z grupy 19: Repelenty i atraktanty są kupowane w dużych ilościach. Powinien to być również okres, w którym organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizując nadzór nad produktami biobójczym, objęły te 2 grupy szczególną uwagą. Ważnym jest również, aby informować społeczeństwo, w jaki sposób używać tych produktów w sposób bezpieczny, gwarantując zarazem odpowiednią skuteczność. W tym celu na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego przygotowano tekst informujący o powyższych aspektach i jest on dostępny pod poniższym adresem:

<https://gis.gov.pl/zdrowie/komary-w-polsce-ryzyko-zdrowotne-informacja-glownego-inspektora-sanitarnego/>

ZASTĘPCA
Głównego Inspektora Sanitarnego

Grzegorz Hudzik

